

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра психології, педагогіки та соціології

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від « 18 » 05 2023 № 7

Голова НМР Іван Шемелинець

Робоча програма навчальної дисципліни
«Діагностика та корекція девіантної поведінки»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної та заочної форми навчання
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальності 053 «Психологія»
освітньо-професійна програма «Психологія»
Статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Діагностика та корекція девіантної поведінки» укладена на основі освітньо-професійної програми «Психологія» нової редакція першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою Університету ДНУ від 30.03.2023, протокол №9.

Укладач

Л.М. Клевець, к. психол. н., доцент
кафедри психології, педагогіки та соціології

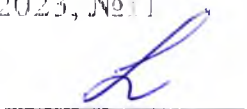
Гарант освітньої програми

О.Г. Льовкіна, д.філос.н., професор,
професор кафедри психології,
педагогіки та соціології

Розглянуто і схвалено кафедрою психології, педагогіки та соціології,
протокол від «4» квітня 2023, №11

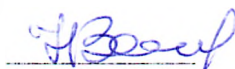
Завідувач кафедри

І.О. Петухова, к.пед.н., доцент

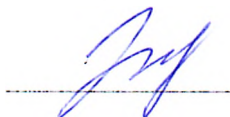
Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних технологій та менеджменту, протокол від «11» травня 2023, №12

Голова Вченої ради
факультету соціально-гуманітарних
технологій та менеджменту

Н. І. Зикун, д. н. із соц. ком.,
професор

Завідувач навчально-
методичного відділу

І.В. Качур, к. біол. н., доцент

Реєстраційний № _____

Зміст

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Компетентності і результати навчання.....	5
2.2. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	6
2.3. Структура навчальної дисципліни.....	6
2.4. Рейтинг-план.....	7
2.5. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.....	8
3. Програма навчальної дисципліни	9
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	16
5. Засоби діагностики результатів навчання.....	19
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю.....	19
7. Рекомендована література	23
8. Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни.....	23

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Діагностика та корекція девіантної поведінки» характеризується тісними міждисциплінарними зв'язками із загальною психологією, клінічною та реабілітаційною психологією, психіатрією та багатьма іншими галузями психологічних і медичних знань.

Формування девіантної поведінки особистості відбувається під впливом соціально-економічних, морально-психологічних, соціально-психологічних та індивідуально-психологічних чинників. Серед цих чинників у наш час слід особливо відзначити посилення соціального розшарування суспільства, невідповідність соціальних інститутів до забезпечення успішної соціалізації особистості в умовах трансформації суспільства, дефіцит засобів і технологій розвитку соціальних служб, орієнтованих на створення умов для самореалізації кожної людини, низький рівень психологічної культури більшості населення, зокрема недостатній рівень професійної компетентності тих фахівців, які покликані надавати допомогу особистостям із поведінковими девіаціями, а також забезпечувати методи профілактики девіацій у поведінці особистості.

Мета навчальної дисципліни: з'ясувати предметний зміст поняття «девіантна поведінка»; виявити фактори, що загострюють патологічні тенденції та соціально-психологічні детермінанти патології психіки; забезпечити формування системи знань про закономірності психічної діяльності і властивостей особистості в зіставленні з закономірностями формування і протікання психічних процесів у нормі та з закономірностями «зміненої» діяльності мозку.

Робоча програма складена з урахуванням сучасних теоретичних та практичних вимог до знань, умінь і навичок, необхідних майбутнім психологам при наданні психологічної допомоги особистостям із поведінковими девіаціями, яка починається з оцінки психічного стану пацієнта, а отже, з основ практичного застосування знань з діагностики та корекції її складової частини – внутрішньої картини хвороби, а також розуміння психологічних механізмів психічних порушень. У навчальній програмі використано новий підхід до викладання дисципліни: об'єднано в єдиний комплекс складових частин основи аналізу психологічних механізмів психічних порушень, психологію аномального розвитку, психологію поведінки відхилення, психологічний супровід діагностичного та терапевтичного процесу, основи психологічного впливу в клініці з висвітленням та засвоєнням останніх досягнень психологічної діагностики поведінкових девіацій, класифікації патологічних феноменів поведінки. Особлива увага приділяється збереженню наступності між діагностикою і корекцією девіантної поведінки та медичними дисциплінами, в тому числі психіатрією, наркологією, неврологією, деонтологією.

Завданням вивчення дисципліни «Діагностика та корекція девіантної поведінки» є проведення лекційного курсу, практичних занять та самостійної роботи студентів. Представлені види занять передбачають послідовне засвоєння матеріалу, що забезпечує надання знань студентам з особливостей проведення психологічного дослідження та закріплення цих знань згідно з планом вивчення дисципліни.

Самостійна робота студента передбачає опанування теоретичного матеріалу з рекомендованої літератури, аналіз сучасних психологічних досліджень. Наведені у програмі питання для самоконтролю покликані зорієнтувати студентів на вивчення методів дослідження психологічних механізмів порушень психічних процесів і патологічних реєстр-синдромів, що спостерігаються при девіаціях, а також становитимуть основу при формуванні залікових білетів з курсу «Діагностика та корекція девіантної поведінки».

Індивідуально-консультаційна робота здобувача вищої освіти передбачає написання доповідей, есе, підготовку презентацій, рефератів та тези на наукові конференції.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Об'єктом контролю є діяльність здобувача вищої освіти на семінарських заняттях, а також результати виконання ними самостійної, індивідуальної роботи.

До контрольних заходів входять поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять та при перевірці самостійних робіт (тестові завдання, проведення презентацій, виконання письмових завдань) і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу.

Підсумковий контроль – диференційований залік.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

.Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Вибіркова	
	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2	3-й	3-й
Загальна кількість годин – 120	Семестр	
	6-й	6-й
	Лекції	
	22 год.	4 год.
	Семінарські	
	26 год.	4 год.
	Самостійна робота	
	70 год.	110 год.
	Індивід.-консультац. робота:	
	2 год.	2 год.
Форма семестрового контролю: диференційований залік		

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання
Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну діяльність відповідно до запиту.	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку. Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії.

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Супутніми для вивчення цієї дисципліни є «Загальна психологія», «Вікова фізіологія», «Психологія кризи», «Психодіагностика», «Патопсихологія»

Наступними для цієї дисципліни буде вивчення предметів «Екстремальна психологія», «Психотерапія», «Психокорекційна практика», «Кризове консультування», «Клінічна психологія», «Психосоматика».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Змістові модулі	Кількість годин									
		Денна форма									
		Лекції	Семінарські заняття	І.К.Р.	С.Р.С	Всього	Лекції	Семінарські заняття	І.К.Р.	С.Р.С	Всього
Модуль I = 1,73 зал. кред. (52 год.)											
ЗМ I. (т. 1 - 5) Теоретико-методологічні основи девіантної поведінки											
T.1	Предмет вивчення девіантної поведінки	2	2	–	6	10	2	–	–	10	12
T.2	Класифікація типів девіантної поведінки	2	2	–	6	10	–	–	–	10	10
T.3	Детермінанти девіантної поведінки особистості	2	2	–	6	10	–	–	–	10	10
T.4	Форми вияву девіантної поведінки.	2	2	–	6	10	–	2	–	8	10
T.5	Надцінні захоплення та патохарактерологічні реакції	2	4	–	6	12	-	–	–	10	10
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)											
Всього по модулю		10	12	–	30	52	2	2	–	48	52
Модуль II = 2,27 зал. кред. (68 год.)											
ЗМ II. (т.6 – 11) Психологічна характеристика основних видів девіантної поведінки: особистості, профілактика, психокорекція											
T.6	Агресивна поведінка	2	2	2	8	14	–	–	2	10	12
T.7	Адиктивна поведінка особистості. Алкогольна адикція	2	4	–	6	12	–	–	–	12	12
T.8	Психологічна діагностика особистості з девіаціями поведінки	2	2	–	8	12	–	2	–	10	12
T.9	Профілактика девіантної поведінки особистості	2	2	–	6	10	–	–	–	10	10
T.10	Психологічна корекція девіантної поведінки	2	2	–	6	10	–	–	–	10	10
T.11	Психологічне консультування та психотерапія девіантної поведінки	2	2	–	6	10	2	–	–	10	12
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)											
Всього по модулю		12	14	2	40	68	2	2	2	62	68
Форма підсумкового контролю – диференційований залік											
Разом годин з курсу		22	26	2	70	120	4	4	2	110	120

2.4. РЕЙТИНГ - ПЛАН

Денна та заочна форми навчання

Години		Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)	
денна	заоч.	Модуль 1			денна	заоч.
2	2	Т.1.Предмет вивчення девіантної поведінки	Лекція	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	0	0
2	0		Семінарське заняття		3	0
6	10		Самостійна робота			
2	0	Т.2. Класифікація типів девіантної поведінки	Лекція	Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.	0	0
3	0		Семінарське заняття		3	0
6	10		Самостійна робота			
2	0	Т.3. Детермінанти девіантної поведінки особистості	Лекція	Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.	0	0
2	0		Семінарське заняття		3	0
6	10		Самостійна робота			
2	0	Т.4.Форми вияву девіантної поведінки.	Лекція	Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	0	0
2	2		Семінарське заняття		3	8
6	8		Самостійна робота			
2	0	Т.5.Надцінні захоплення та пато-характерологічні реакції	Лекція	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	0	0
4	0		Семінарське заняття		6	0
6	10		Самостійна робота		2	
			Проміжний модульний контроль			9
52	52	Усього за модулем 1			20	17
		Модуль 2				
2	0	Т.6.Агресивна поведінка	Лекція	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	0	0
2	0		Семінарське заняття		3	0
2	2		Індивідуально-консультаційна робота		2	4
8	10		Самостійна робота			
2	0	Т.7.Адиктивна поведінка	Лекція	Обґрунтовувати власну позицію, робити самостій	0	0
4	0		Семінарське заняття		6	0

6	12	особистості. Алкогольна адикція	Самостійна робота	ні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел		
2	2	Т.8.Психологічна	Лекція	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	0	0
2	2	діагностика	Семінарське заняття		3	8
8	10	особистості з девіаціями поведінки	Самостійна робота			
2	2	Т.9.Профілактика	Лекція	Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	0	0
2	2	девіантної поведінки	Семінарське заняття		3	0
6	10	особистості	Самостійна робота			
2	2	Т.10.Психологічна	Лекція	Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії.	0	0
2	2	корекція девіантної поведінки	Семінарське заняття		3	0
6	10		Самостійна робота			
2	2	Т.11. Психологічне	Лекція	Знати, розуміти сутність психологічних особливостей та поведінки особистості, застосовувати оптимальні форми професійної взаємодії.	0	0
2	2	консультування та психотерапія	Семінарське заняття		3	0
6	10	девіантної поведінки	Проміжний модульний контроль		2	12
			Самостійна робота			9
68	68	Усього за модулем 2			25	33
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE					5	5
Підсумковий модульний контроль (для дисциплін, форма підсумкового контролю яких диф. залік)					50	
Усього за курсом					100	

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Мультимедійний супровід.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ № 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

Тема 1. Предмет вивчення девіантної поведінки

План лекційного заняття

1. Психологія девіантної поведінки як галузь наукового знання.
2. Предмет вивчення психології девіантної поведінки
3. Правові норми, їх види.
4. Форми порушення соціалізації особистості
5. Причини (психогенез) відхилень від форм поведінки
6. Психологічне здоров'я: рівні, підходи.

План семінарського заняття.

1. Загальні уявлення про психологію девіантної поведінки.
2. Поняття соціальної норми та її відносність.
3. Порівняльний аналіз норми, патології та девіацій.
4. Підходи до оцінки поведінкової норми, патології та девіацій за В. Д. Менделевичем.
5. Характеристика понять «психічне здоров'я», «психологічне здоров'я», «психологічна культура».
6. Рівні психічного здоров'я та їх діагностичні ознаки.
7. Форми порушення соціалізації.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Що є предметом психології девіантної поведінки?
2. Які завдання вивчає девіантна поведінка особистості?
3. Розкрийте зміст проблем девіантної поведінки.
4. Які перспективи розвитку психології девіантної поведінки?
5. Вкажіть проблеми та переваги психології девіантної поведінки особистості.

Перелік питань для самоконтролю

1. Вкажіть основні дослідження девіантної поведінки на сучасному етапі.
2. Проаналізуйте причини та закономірності розвитку психології девіантної поведінки як науки.
3. Продумайте як і які існуючі проблеми психології девіантної поведінки можна вирішити
4. Сучасний стан поширення в Україні девіантної поведінки.
5. Які основні характеристики девіантності особистості Ви знаєте?
6. Які галузі психологічної науки були базою для утворення девіантної поведінки особистості?

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [1,3,4]

Інформ. ресурси Інтернет: [1]

Міжнародні видання [1]

Тема 2. Класифікація типів девіантної поведінки

План лекційного заняття

1. Делінквентна поведінка.
2. Патохарактерологічна поведінка.
3. Психопатологічна поведінка.
4. Поведінка на базі гіперздібностей.
5. Гендерні аспекти девіантної поведінки особистості

План семінарського заняття.

1. Загальна характеристика делінквентної поведінки.
2. Загальна характеристика патохарактерологічної поведінки.
3. Загальна характеристика психопатологічної поведінки.
4. Загальна характеристика поведінки на базі гіперздатностей.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Опишіть 4 види «втечі» від реального життя за Н. Пезешкіан

2. Опишіть мотиви Патохарактерологічного виду девіантної поведінки.
3. Опишіть мотиви Психопатологічного виду девіантної поведінки.
4. Гендерні аспекти девіантної поведінки особистості

Перелік питань для самоконтролю

1. Опишіть суть делінквентної поведінки.
2. Опишіть людину схильну до адиквентної поведінки.

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [3,4,]

Інформ. ресурси Інтернет: [2]

Міжнародні видання [1]

Тема 3. Детермінанти девіантної поведінки особистості

План лекційного заняття

1. Теоретична концепція підходів до девіантної поведінки
2. Соціальні та соціально-психологічні детермінанти девіантної поведінки
3. Педагогічні детермінанти девіантної поведінки
4. Особливості локусу контролю і рівень самоповаги особистості

План семінарського заняття.

1. Загальні уявлення про детермінанти девіантної поведінки особистості.
2. Теоретичні підходи у психології, що пояснюють причини девіантної поведінки.
3. Соціальні детермінанти девіантної поведінки особистості.
4. Соціально-психологічні детермінанти девіантної поведінки особистості.
5. Педагогічні детермінанти девіантної поведінки особистості.
6. Індивідуально-психологічні детермінанти девіантної поведінки особистості.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Особливості локусу контролю і рівень самоповаги особистості
2. Проаналізуйте несприятливі стилі сімейного виховання як чинник девіантної поведінки особистості.
3. Охарактеризуйте неадекватні виховні впливи батьків і педагогів, що призводять до відхилення у поведінці дитини.
4. Психодинамічна теорія поведінкових девіацій.
5. Гуманістичний підхід до пояснення причин девіантної поведінки.
6. Когнітивно-поведінкова модель девіантної поведінки.

Перелік питань для самоконтролю

1. Які детермінанти девіантної поведінки можна виокремити в науковій літературі
2. Написати психологічне есе на тему «Моє розуміння детермінант девіантної поведінки»
3. Поясніть на прикладах, у чому виявляється девіантна поведінка.
4. Проаналізуйте спільні та відмінні особливості у різних теоретичних підходах до пояснення причин девіантної поведінки.
5. Поясніть, чому негативне ставлення до себе може спричинити девіантну поведінку.

Рекомендована література:

Основна: [2,3]

Допоміжна: [2,4.]

Інформ. ресурси Інтернет: [1]

Міжнародні видання [2]

Тема 4. Форми вияву девіантної поведінки.

План лекційного заняття

1. Криза пубертатного віку.
2. Психологія та патопсихологія ранньої юності.
3. Форми типових поведінкових реакцій підлітків

План семінарського заняття.

1. Загальна характеристика кризи “підліткового віку” .

2. Загальна характеристика типів “акцентуацій” підлітків.
3. Характеристика чотирьох етапів *розвитку ідентичності особистості*.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Характеристика «підліткового комплексу».
2. Характеристика потреби “автономії” та її види.
3. Характеристика 3-х видів “емансипації”

Перелік питань для самоконтролю

1. «Невизначена, розмита ідентичність» характеризується..?
2. «Дострокова, передчасна ідентифікація» характеризується..?
3. Для етапу «мораторію» характерно?
4. Етап «зрілої ідентичності» характеризується?
5. Реакція “імітації”.
6. Реакція “гіперкомпенсації”.

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [4,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [2]

Міжнародні видання [1]

Тема 5. Надцінні захоплення та пато-характерологічні реакції

План лекційного заняття

1. Надцінні психологічні захоплення: трудоголізм, гемблінг, колекціювання, паранойя здоров’я, фанатизм: «релігійний, спортивний, музичний», філософська інтоксикація, сутяжництво та кверулянтство.
2. Різновиди маній: kleптоманія, дромоманія.
3. Характеристика параметрів патологічних реакцій
4. Клінічні форми комунікативних девіацій.

План семінарського заняття.

1. Надцінніші психологічні захоплення.
2. Найцінніші патопсихологічні захоплення.
3. Характеристика параметрів патологічних реакцій за А.Е.Личко
4. Чотири типи самотності (Kolbel)
5. Аморальна поведінка та неестетична поведінка

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Синдром «філософської інтоксикації».
2. Домінування надцинних або маячних ідей.
3. Клінічні форми девіантна поведінки.
4. Характеристика “псевдології”
5. Поясніть поняття «конформізм», «елейність», «нарцисизм»

Перелік питань для самоконтролю

1. Характеристика загальних ознак надцинних психологічних захоплень.
2. Розлади потягів - kleптоманія.
3. Розлади потягів — піроманія
4. Розлади потягів - дромоманія
5. Ознаки психопатологічних надцинних захоплень.
6. Ознаки психологічних надцинних захоплень

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [4,5]

Інформ. ресурси Інтернет [3]

Міжнародні видання [3]

ЗМ П. (т.6 – 11) ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ВИДІВ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ. ПРОФІЛАКТИКА. ПСИХОКОРЕКЦІЯ

Тема 6. Агресивна поведінка

План лекційного заняття

1. Поняття: “ Агресивна поведінка “, “Агресія “, “Агресивність “
2. Види агресивної поведінки. Теорії агресії в психології.
3. Вплив сім’ї та середовища на агресивність дітей.
4. Особливості прояву агресивної поведінки.

План семінарського заняття.

1. Теорії агресії в психології.
2. Поняття агресії в психології девіантної поведінки.
3. Характеристика видів агресивної поведінки
4. Теорії агресії в психології.
5. Біохімічні чинники агресії.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Назвіть причини агресивної поведінки особистості.
2. Генетичні чинники агресії.
3. Характеристика поняття ”фрустрація”
4. Теорія “соціального научіння агресії” (А. Бандура).
5. Характеристика концепції “катарсису”

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Вплив сім’ї та середовища на агресивність дітей.
2. Ситуативні чинники формування агресивної поведінки
3. Складіть особистісний профіль агресивної особистості

Перелік питань для самоконтролю

1. Вкажіть основні дослідження агресивної поведінки на сучасному етапі.
2. Проаналізуйте причини та закономірності розвитку агресивної поведінки особистості.
3. Продумайте як і які існуючі проблеми агресивної поведінки особистості можна вирішити.
4. Особливості прояву агресивної поведінки.
5. Ситуативні чинники прояву агресивної поведінки.

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [2,4]

Інформ. ресурси Інтернет: [2]

Міжнародні видання [2]

Тема 7. Адиктивна поведінка особистості. Алкогольна адикція

План лекційного заняття

1. Характеристика виду “Адиктивної поведінки”
2. Види чинників адиктивної поведінки
3. Особистісні детермінанти залежної поведінки
4. «Комплекс неповноцінності» адиктивних особистостей
5. Алкогольна адикція
6. Форми прояву та стадії розвитку алкоголізму

План семінарського заняття.

1. Біологічні, соціальні, особистісні детермінанти залежної поведінки
2. Основні сімейні чинники, що детермінують виникнення залежної поведінки
3. Особистісні характеристики людей із адиктивними формами поведінки
4. «Комплекс неповноцінності» адиктивних особистостей
5. Алкогольний синдром плоду
6. Стадії розвитку алкоголізму
7. Абстинентний синдром

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Опишіть особистість, схильну до адиктивної поведінки.
2. Опишіть особливості продрому алкоголізму та його небезпеку.
3. Чотири типи виховання в сім'ї, які створюють високий ризик виникнення залежної поведінки
4. Чинники механізму схильності до алкоголізму.
5. Симптом узалежнення.

Перелік питань для самоконтролю

1. Вкажіть основні ознаки адиктивної поведінки.
2. Поясніть причини та закономірності розвитку алкогольного узалежнення.
3. Обґрунтуйте небезпеку біологічної схильності до алкоголізму.
4. Що є основною ознакою алкоголізму?

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [2,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [1]

Міжнародні видання [1]

Тема 8. Психологічна діагностика особистості з девіаціями поведінки

План лекційного заняття

1. Напрями психологічної допомоги особистості
2. Завдання психологічної діагностики
3. Методи дослідження девіантної поведінки

План семінарського заняття.

1. Цілі психодіагностики девіантної поведінки.
2. Етапи психодіагностики девіантної поведінки.
3. Стадії психодіагностики девіантної поведінки.
4. Принципи психодіагностики девіантної поведінки.
5. Особливості проведення методів психодіагностики девіантної поведінки.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Поняття психодіагностики девіантної поведінки.
2. Методи психодіагностики девіантної поведінки.
3. Метод спостереження у психології девіантної поведінки особистості.
4. Метод бесіди у психології девіантної поведінки особистості.
5. Метод тестування у психології девіантної поведінки особистості.
6. Особистісні опитувальники у психодіагностиці девіантної поведінки особистості.
7. Проективні методики у психодіагностиці девіантної поведінки.

Перелік питань для самоконтролю

1. Написати психологічне есе на тему «Мое розуміння значення психодіагностики як етапу психологічної допомоги особистості, схильної до девіантної поведінки»
2. Складіть план спостереження за проявами агресивності у студентів вашого курсу та проведіть його.
3. Продіагностуйте студентів вашої групи щодо схильності до залежної поведінки.

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [1,4,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [2]

Міжнародні видання [3]

Тема 9. Профілактика девіантної поведінки особистості

План лекційного заняття

1. Види психолого-педагогічної допомоги та профілактично-корекційної роботи психолога
2. Традиції профілактики і корекції девіантної поведінки в українській психолого-педагогічній науці
3. Етапи профілактики відхилень у груповій роботі з дітьми

План семінарського заняття.

1. Які завдання має профілактика девіантної поведінки особистості?

2. Розкрийте зміст первинної та вторинної профілактики девіантної поведінки.
3. Які форми профілактики девіантної поведінки особистості?
4. Які наукові галузі мають бути задіяні для профілактики девіантної поведінки особистості?
5. Які сучасні проблеми профілактики девіантної поведінки в Україні?

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Психологічна профілактика емоційного вигорання та професійної деформації особистості педагога як передумова запобігання несприятливим тенденціям розвитку особистості дитини.
2. Особливості взаємодії психолога з батьками щодо профілактики та корекції девіантної поведінки дитини.
3. Психологічні особливості самовиховання як фактор попередження та подолання поведінкових девіацій.
4. Основні напрями соціально-психологічної реабілітації особистості з девіантною поведінкою

Перелік питань для самоконтролю

1. Написати психологічне есе на тему «Моє розуміння сучасних методів профілактики девіантної поведінки»
2. Намалюйте соціальну рекламу профілактики девіантної поведінки.
3. Проаналізуйте, які методи та форми роботи ЗМІ можна використати для профілактики девіантної поведінки.

Рекомендована література:

Основна: [1,2]

Допоміжна: [1,3,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [3]

Міжнародні видання [2]

Тема 10. Психологічна корекція девіантної поведінки

План лекційного заняття

1. Характеристика поняття “Психологічна корекція” девіантної поведінки
2. Індивідуальні форми психокорекції девіантної поведінки
3. Програма роботи з дітьми молодшого шкільного віку
4. Групові форми психокорекції девіантної поведінки

План семінарського заняття.

1. Поняття психокорекції.
2. Розуміння індивідуальної психокорекції.
3. Розуміння групової психокорекції.
4. Психокорекційна група та її значення.
5. Види психокорекційних груп.
6. Методи і форми індивідуальної психологічної допомоги.
7. Фактори ефективності психокорекційної роботи.
8. Етапи роботи «телефону довіри».
9. Методи та форми групової психологічної допомоги.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Які є методи психокорекції важковиховуваних дітей?
2. Поясніть методи психокорекції агресивності у дітей.
3. Обґрунтуйте методи психокорекції тривожності у дітей.
4. Розкрийте зміст методів психокорекції самооцінки особистості.
5. Поясніть особливості роботи груп Анонімних Алкоголіків та Анонімних наркоманів (АА та АН).

Перелік питань для самоконтролю

1. Написати психологічне есе на тему «Моє розуміння сучасних методів психокорекції девіантної поведінки»
2. Подайте характеристику програми груп Анонімних Алкоголіків та Анонімних наркоманів (АА та АН).
3. Проаналізуйте причини та закономірності корекції девіантної поведінки в груповій роботі.
4. Подумайте, які є переваги та недоліки у індивідуальній та груповій роботі.

Рекомендована література:

Основна: [1,3,4]

Допоміжна: [3,4]

Інформ. ресурси Інтернет: [3]

Міжнародні видання [3]

Тема 11. Психологічне консультування та психотерапія девіантної поведінки

План лекційного заняття

1. Поняття «психологічної допомоги» при поведінкових девіаціях
2. «Психологічне консультування» особистостей з девіантною поведінкою
3. Саморегуляція, її ефекти та способи при поведінкових девіаціях
4. Психотерапія девіантної поведінки

План семінарського заняття.

1. Загальна характеристик поняття “психологічна допомога” та її види
2. Мета “психологічного консультування”
3. Навчання саморегуляції
4. Групові форми психокорекції девіантної поведінки
5. Фактори, що впливають на ефективність психокорекційної роботи.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Загальна характеристика поняття “психотерапія”
2. Варіанти психологічних захисних механізмів
3. Психодинамічний підхід
4. Поведінковий (біхевіоральний) підхід
5. Когнітивний підхід
6. Системний підхід
7. Гуманітарний (екзистенційно-гуманістичний) підхід
8. Інтегративний підхід

Перелік питань для самоконтролю

1. При яких умовах використовується психотерапія у клінічній психології.
2. Назвіть варіанти психологічних захисних механізмів.
3. Що розуміється під психологічною допомогою?
4. Основною метою психологічного консультування є ?

Рекомендована література:

Основна: [1,3]

Допоміжна: [1,2,5]

Інформ. ресурси Інтернет: [2]

Міжнародні видання [1]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE для денної та заочної форм навчання (максимально до 5 балів).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарських занять та написання контрольної роботи у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1= 20 бал.						КЗ №1 (2б.)	Диференційний залік - 50 балів	Загальна оцінка з курсу =M1+M2+диф.зал = 20 +30+ 50 = 100 балів
Теми	T.1	T.2	T.3	T. 4	T.5				
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3	6				
Самостійна робота									
Модулі	Модуль 2 – (30 балів)						КЗ №2 (2б.)		
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T11			
Відповідь на семінарському занятті	3	6	3	3	3	3			
Індивідуальна робота	2								
Самостійна робота									
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5								

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 = 17 бал.						КЗ №1 (12 б.)	Диференційний залік 50 балів	Загальна оцінка з курсу =M1+M2 +диф.зал= 17+33+ 50 = 100 балів
Теми	T.1	T.2	T.3	T. 4	T.5				
Відповідь на семінарському занятті				8					
Самостійна робота	9								
Модулі	Модуль 2 = 33						КЗ №1 (12 б.)		
Теми	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	T11			
Відповідь на семінарському занятті			8						
Індивідуальна робота	4								
Самостійна робота	9								
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5								

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
2	8	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.
1,5	5-7	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1	3-4	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання
0,5	1-2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною/застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі
0	0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

К-сть балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
2	4	Послідовність, логічність написання роботи, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
1,5	3	Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, проте без пов'язання результатів із практичною діяльністю психолога.
1	2	Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, підготовлена презентація, що розкриває основні положення, проте здобувач не захистив представлений матеріал
0,5	1	Послідовність, логічність написання реферату присутня: відсутня презентація та захист
0	0	Робота відсутня

Шкала оцінювання роботи самостійної роботи здобувачів вищої освіти

К-сть балів		Критерії оцінювання
Заочна ф/н		
8-9		В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей
6-7		Здобувач вищої освіти всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу
4-5		Здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом.
2-3		Здобувач поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

1	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
0	Завдання не виконано

Критерії оцінювання контрольних робіт

Проведення поточного контрольного заходу є обов'язковим для здобувачів вищої освіти. Такий захід проводиться у вигляді аудиторної комплексної роботи та дозволяє здійснити контроль знань студентів за всіма змістовими модулями. Контрольний захід проводиться у письмовому вигляді і може включати теоретичні питання, розуміння понятійного апарату з навчальної дисципліни, тестові завдання.

Формою проміжного та поточного контролю є контрольні роботи

К-сть балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
2	9-12	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
1,5	6-8	Здобувач вищої освіти володіє теоретичними засадами досліджуваної теми, проте не здатний навести прикладів
1	3-5	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0,5	1-2	Володіє навчальним матеріалом але не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.
0	0	Робота відсутня

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балахоцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Сума балів за 100- бальною шкалою	Оцінка в ЄХТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- тести;
- доповіді, есе;
- індивідуальні завдання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації результатів самостійної, індивідуальної роботи та наукових досліджень;
- контрольна робота;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- диференційований залік.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів засвоєння програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Діагностика та корекція девіантної поведінки» передбачає поточний, проміжний та підсумковий форми контролю, які здійснюються на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських занять, при перевірці самостійних робіт та виконанні контрольної роботи і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

При поточному контролі оцінюються наступні результати:

- відповіді на семінарських заняттях;
- контрольних робіт;
- результати виконання завдань самостійної роботи здобувача, передбачених навчальним планом;
- для змішаної (дистанційної) форми навчання (відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, чатах, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams тощо);
- результати виконання завдань самостійної роботи здобувача;
- результати виконання інших видів робіт (участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, підготовка наукової статті).

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу (тест, інтерпретація теоретичного питання; розв'язання практичних ситуацій (кейсів).

З навчальної дисципліни «Діагностика та корекція девіантної поведінки» передбачено 2 контрольні (модульні) роботи. Здобувачів завчасно інформуються про терміни проведення і зміст контрольної (модульної) роботи. Результат поточного контролю визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційного заліку.

Перелік питань до поточного контролю

1. Загальні уявлення про психологію девіантної поведінки.
2. Порівняльний аналіз норми, патології та девіацій
3. Підходи до оцінки поведінкової норми, патології та девіацій за В. Д. Менделевичем.
4. Характери стика понять «психічне здоров'я», «психологічне здоров'я», «психологічна культура»
5. Рівні психічного здоров'я та їх діагностичні ознаки.
6. Форми порушення соціалізації.
7. Деліквентна поведінка.
8. Адиктивна поведінка.
9. Патохарактерологічна поведінка.
10. Психопатологічна поведінка.
11. Поведінка на базі гіперздібності.
12. Детермінанти девіантної поведінки особистості.
13. Теоретичні підходи у психології, що пояснюють причини девіантної поведінки.
14. Соціальні детермінанти девіантної поведінки особистості.
15. Соціально-психологічні детермінанти девіантної поведінки особистості.
16. Педагогічні детермінанти девіантної поведінки особистості.
17. Індивідуально-психологічні детермінанти девіантної поведінки особистості.
18. Агресія.

19. Аутоагресія.
20. Види мотивацій, які ведуть до зміни психічної діяльності людини.
21. Десять клінічних форм девіантної поведінки
22. Загальна характеристика вікових особливостей девіантної поведінки особистості
23. Надцінніші психологічні захоплення.
24. Надцінніші патопсихологічні захоплення.
25. Характерологічні і патохарактерологічні реакції.
26. Теорії агресії в психології.
27. Детермінанти агресивної поведінки.
28. Причини агресії у дітей дошкільного віку.
29. Причини агресії у дітей підліткового віку.
30. Основні сімейні чинники, що детермінують виникнення залежної поведінки
31. Особистісні характеристики людей із адиктивними формами поведінки
32. «Комплекс неповноцінності» адиктивних особистостей
33. Стадії розвитку алкоголізму
34. Абстинентний синдром
35. Цілі та етапи психодіагностики девіантної поведінки.
36. Недоліки та переваги методу психологічного захисту
37. Стадії та принципи психодіагностики девіантної поведінки.
39. Особливості проведення методів психодіагностики девіантної поведінки.
40. Розкрийте зміст первинної та вторинної профілактики девіантної поведінки.
41. Які сучасні проблеми профілактики девіантної поведінки в Україні?
42. Розуміння індивідуальної психокорекції.
43. Розуміння групової психокорекції.
44. Види психокорекційних груп.
45. Методи і форми індивідуальної психологічної допомоги.
46. Фактори ефективності психокорекційної роботи.
47. Етапи роботи «телефону довіри».
48. Методи та форми групової психологічної допомоги.
49. Стратегії інформування.
50. Навчання саморегуляції.
51. Психологічний захист: раціоналізація, проекція, ідентифікація, витиснення, гіперкомпенсація, фантазування.
52. Дайте повне визначення поняття «агресивна поведінка».
53. Характеристика виду «Адиктивної поведінки»
54. Особистісні детермінанти залежної поведінки
55. Алкогольна адикція
56. Форми прояву та стадії розвитку алкоголізму
57. Обґрунтуйте небезпеку біологічної схильності до алкоголізму.
58. Що є основною ознакою алкоголізму?
59. Напрями психологічної допомоги особистості
60. Завдання психологічної діагностики
61. Поняття психодіагностики девіантної поведінки.
62. Методи психодіагностики девіантної поведінки.
63. Метод спостереження у психології девіантної поведінки особистості.
64. Метод бесіди у психології девіантної поведінки особистості.
65. Метод тестування у психології девіантної поведінки особистості.
66. Особистісні опитувальники у психодіагностиці девіантної поведінки особистості.
67. Проективні методики у психодіагностиці девіантної поведінки.
68. Психологічна профілактика емоційного вигорання та професійної деформації особистості педагога як передумова запобігання несприятливим тенденціям розвитку особистості дитини.
69. Особливості взаємодії психолога з батьками щодо профілактики та корекції девіантної поведінки дитини.
70. Психологічні особливості самовиховання як фактор попередження та подолання поведінкових

девіацій.

71. Основні напрями соціально-психологічної реабілітації особистості з девіантною поведінкою
72. Які є методи психокорекції важковиховуваних дітей?
73. Поясніть методи психокорекції агресивності у дітей.
74. Розкрийте зміст методів психокорекції самооцінки особистості.
75. Поясніть особливості роботи груп Анонімних Алкоголіків та Анонімних Наркоманів (АА та АН).
76. Варіанти психологічних захисних механізмів
77. Переваги та недоліки психологічного захисту.
78. Поняття гемблінгу.
79. Причини (психогенез) відхилень від форм поведінки
80. Етапи психодіагностики девіантної поведінки.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Психологія девіантної поведінки як галузь наукового знання.
2. Предмет вивчення психології девіантної поведінки
3. Правові норми, їх види
4. Форми порушення соціалізації особистості
5. Причини (психогенез) відхилень від форм поведінки
6. Психологічне здоров'я: рівні, підходи
7. Делінквентна поведінка
8. Аддиктивна поведінка
9. Патохарактерологічна поведінка
10. Психопатологічна поведінка
11. Поведінка на базі гіперздібностей
12. Теоретична концепція підходів до девіантної поведінки
13. Особливості локусу контролю і рівень самоповаги особистості
14. Клінічні форми девіантної поведінки
15. Агресія
16. Аутоагресія
17. Зловживання речовин (алкоголізація, наркоманія, табакокуріння)
18. Надцінні психологічні захоплення: трудоголізм, гемблінг, колекціонування, паранойя здоров'я, фанатизм: «релігійний, спортивний, музичний», філософська інтоксикація, сутяжництво та кверулянтство
19. Різновиди маній: kleptomанія, дромоманія
20. Характерологічні і пато-характерологічні реакції: емансипація, групування, опозиція.
21. Поняття: “ Агресивна поведінка “, “Агресія “, “Агресивність “
22. Види агресивної поведінки. Теорії агресії в психології.
23. Вплив сім'ї та середовища на агресивність дітей
24. Особливості прояву агресивної поведінки. Ситуативні чинники
25. Характеристика виду “Аддиктивної поведінки”
26. Види чинників аддиктивної поведінки
27. Особистісні детермінанти залежної поведінки
28. «Комплекс неповноцінності» адиктивних особистостей
29. Алкогольна адикція
30. Напрями психологічної допомоги особистості
31. Завдання психологічної діагностики
32. Методи дослідження девіантної поведінки
33. Види психолого-педагогічної допомоги та профілактично-корекційної роботи психолога
34. Традиції профілактики і корекції девіантної поведінки в українській психолого педагогічній науці
35. Етапи профілактики відхилень у груповій роботі з дітьми
36. Характеристика поняття “Психологічна корекція” девіантної поведінки
37. Індивідуальні форми психокорекції девіантної поведінки

38. Методи спостереження та бесіди у психології девіантної поведінки особистості
39. Групові форми психокорекції девіантної поведінки
40. Характеристика поняття «Психологічне консультування». Мета. Завдання
41. Варіанти психологічних захисних механізмів
42. Навички саморегуляції
43. Переваги та недоліки психологічного захисту
44. Різновиди психотерапевтичних підходів
45. Поясніть особливості роботи груп Анонімних Алкоголіків та Анонімних Наркоманів (АА та АН).

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Посібник із психічного здоров'я та психосоціальної підтримки на рівні громад. (2021) URL: <http://surl.li/hiiap>
2. Психологія сім'ї: підручник / за ред. В. М. Поліщука. Суми: Університетська книга, 2021. 248 с.
3. Основи медичної психології: конспект лекцій / укладач Т. В. Іванова. Суми: Сумський державний університет, 2022. 275 с. URL: <http://surl.li/gwpor>

Допоміжна

1. Медична психологія: підруч.; за заг. ред. докт. мед. наук, проф. І. Д. Спіріної. Дніпро: ЛІРА, 2022. 300 с. URL: <http://surl.li/gwpoz>
2. Клінічна психологія: навчальний посібник / Ірина Іванівна Савенкова. Херсон: ООО «Айлант», 2018. 302 с. URL: <http://surl.li/hmten>
3. Лісовенко А.Ф. Медична психологія: методичні рекомендації (для самостійної підготовки здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології). Одеса: Фенікс. 2020. 60 с. URL: <http://surl.li/gwpph>
4. Профілактика та корекція відхилень поведінки: навч.-метод. посібник / укл. Лариса Мафтин. – Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 368 с. URL: <http://surl.li/dnhuq>
5. Психологія сім'ї: підручник / за ред. В. М. Поліщука. Суми: Університетська книга, 2021. 248 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Національна медична бібліотека України URL: <https://library.gov.ua/>
2. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/>
3. Архів/Збірник наукових праць "Проблеми сучасної психології". URL: <http://journals.uran.ua/index.php/2227-6246/issue/archive>
4. Сімейні стосунки: типи сімейних відносин та поради, як налагодити тісний зв'язок з родиною URL: <https://ukr.media/psihologiya/384270/>

Міжнародні видання

1. Psychological journal: URL: <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal>
2. Psihologija i osobistist'(Online) Psychology and personality URL: <http://psychpersonality.inf.ua/>
3. Journal of Abnormal Child Psychology: URL: https://elibrary/ip_restricted.asp

8. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри психології, педагогіки та соціології

Протокол від _____ 20__ р. № ____.

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП